

ceel van „Corsicanen” voortgekweekt uit zaad van oude opstanden te Koekelaere geen kwijnende bomen voortbracht.

Inmiddels wordt in twijfel getrokken of deze „Koekelaere”-dennen wel echte Corsicanen zijn. Volgens Herbignat (1953) zou deze meer verwantschap vertonen met de Calabrische den.

Een en ander is echter waard verder te worden onderzocht vooral met het oog op de toenemende belangstelling voor het gebruik van deze houtsoort. De mogelijkheid minder vorstgevoelige typen te gebruiken zou een catastrofale afsterfing door vorst, zoals na de winter van 1955/1956 kunnen voorkomen, of althans tot geringere proporties kunnen reduceren.

Literatuur

Boudru, M. La crise du Pin Laricio de Corse en Belgique. Stat. de Recherch. de Groenendael. Sér. C. (8) 1944.

A. Herbignat. Le Pin de Koekelare ou Pin des Flandres. Bull. de la Société Royale For. de Belgique, 60 (5) 1953 (236—246).

Maandelijks Overzichten van het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut. (53) 1956.

Vloten, H. van. Over de ziekteverschijnselen van Corsicaanse den, die van 1940 tot 1943 de aandacht trokken. N. Bosbouw T. 18 (12) 1946 (281—284).

Voorbeytel Cannenburg, W. Een ernstige ziekte in Corsicaanse den. N. Bosbouw T. 15 (5) 1942 (242—244).

Mededelingen van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging

OPENINGSREDE VAN DE VOORZITTER DR J. H. BECKING
OP DE 36ste NAJAARSVERGADERING VAN DE
KONINKLIJKE NEDERLANDSE BOSBOUW VERENIGING
OP 23 OKTOBER 1961 TE ARNHEM

Dames en Heren,

Mag ik U allen hartelijk welkom heten op deze 36ste najaarsvergadering van onze vereniging. Het programma van deze bijeenkomst wijkt enigszins af van het normale schema. De bijeenkomst is met het oog op de belangrijke huishoudelijke agenda op een centraal punt te Arnhem belegd, terwijl de volgende dag zal worden besteed aan een bezoek aan de „Holzmesse” te Düsseldorf, waarna 's avonds het gebruikelijke diner zal worden gehouden.

Een bijzonder woord van welkom zou ik willen richten tot de vertegenwoordigers van de Directies van het Staatsbosbeheer en de Nederlandse Heidemaatschappij, zomede tot die van de Besturen van het Bosschap en de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren en de pers. Wij stellen hun belangstelling in ons verenigingsleven bijzonder op prijs.

Aansluitend hierop meen ik te moeten memoreren, dat de President-Directeur van de Nederlandse Heidemaatschappij, ir H. J. A. Hendrikkx, kortgeleden is afgetreden en in die functie is opgevolgd door ir C. Staf. Het heeft ons zeer verheugd, dat het H.M. de Koningin heeft mogen behagen ir Hendrikkx als erkenning voor zijn grote verdiensten tot Ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw te benoemen. Wij willen de scheidende President-Directeur met deze hoge onderscheiding, ook namens onze vereniging van harte gelukwensen en daaraan tevens onze bijzondere erkentelijkheid verbinden voor al hetgeen hij zowel direkt als indirect, in talrijke commissies, voor de bevordering van de bosbouw in Nederland heeft verricht. Wij wensen hem een welverdiende rust toe, maar hopen anderzijds toch op zijn grote belangstelling te mogen blijven rekenen.

Ir Staf heten wij hier in zijn nieuwe functie gaarne van harte welkom. Hij is sinds lange tijd lid van onze vereniging en het verheugt ons bijzonder, dat hij, na een zeer eervolle carrière, tenslotte toch tot zijn oude liefde is teruggekeerd.

Helaas is deze korte periode ook niet zonder droeve gebeurtenissen voorbij gegaan. Op 20 juni 1961 ontviel ons prof. ir J. H. Jager Gerlings, één der oprichters en een oud-voorzitter onzer vereniging. Ons lid ir F. W. Malsch heeft zijn gave persoonlijkheid en zijn grote verdiensten in het augustus-nummer van ons tijdschrift waardig herdacht. Mag ik U verzoeken staande met een ogenblik stilte zijn nagedachtenis te eren.

De weergodin schonk ons na een regenrijke zomer een prachtig zonnig najaar. Voor de douglas en de andere naaldhoutsoorten was deze weergesteldheid over het algemeen gunstig, maar helaas niet voor de populier, die naast de roest bovendien nog werd getroffen door een nieuwe blad-schimmel-ziekte de Marssonina. Het Bosbouwproefstation is dan ook naarstig doende met het zoeken naar cultivars die tegen deze uiterst schadelijke schimmels en andere aantastingen beter resistent zijn.

De nieuwe Boswet heeft na de aanneming door de Eerste Kamer der Staten-Generaal thans het Staatsblad bereikt. Als wij goed zijn ingelicht, mag worden verwacht, dat de nieuwe wet met 1 juli 1962 van kracht zal worden.

Belangrijk voor de kleine bosbezitter is, welke verordeningen de gemeenten zullen gaan ontwerpen. Het is verheugend, dat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten voornemens is de gemeenten in deze voor te lichten. Daartoe heeft zij een commissie ingesteld, die tot taak heeft doeltreffende vormen voor deze verordeningen te ontwerpen. In deze commissies zijn, naast de gemeenten en het Staatsbosbeheer ook het Bos-schap, de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren en de contact-commissie voor Natuur- en Landschapsbescherming vertegenwoordigd.

Begin juni 1961 zijn in de Tweede Kamer van de Staten Generaal de openbare beraadslagingen begonnen over het ontwerp van wet op de Ruimtelijke Ordening, dat reeds in januari 1956 was ingediend. Ook dit ontwerp heeft een lange voorbehandeling gehad, voordat het in de Tweede Kamer in debat is gekomen. Het Bos-schap heeft zich kort daarvoor met een request tot de leden van de Tweede Kamer gewend, waarin de aandacht werd gevestigd op verschillende leemten in dit ontwerp. Blijkens het in het augustus-nummer van ons tijdschrift verschenen bericht heeft dit verzoekschrift zijn uitwerking niet gemist. Het oorspron-

kelijke ontwerp werd op vele punten belangrijk gewijzigd, waarnaast de bezwaren van agrarische zijde tegen de redactie van bepaalde begrippen, door een uitdrukkelijke mondelinge verklaring van de Minister, voor een goed deel zijn weggenomen. In deze vorm is dit ontwerp op 20 juni 1961 zonder hoofdelijke stemming door de Tweede Kamer aangenomen. Het Bosschap meent over het bereikte resultaat niet ontevreden te mogen zijn.

Hoewel de bosbouw er niet direkt bij betrokken is, wil ik niet onvermeld laten, dat volgens een mededeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen een Natuurbeschermingswet nog in de loop van dit jaar aan de Tweede Kamer van de Staten Generaal zal worden aangeboden.

In de Troonrede heeft de Regering voorts de aandacht gevestigd op de in ons land nog aanwezige woeste grond. Hoewel de bevoordingen niet inhouden, dat geen enkele medewerking meer aan de ontginning van woeste grond zal worden gegeven, betekent het toch wel, dat dit tot de uitzonderingen zal gaan behoren.

In de jaren na de wereldoorlog zijn de internationale contacten sterk toegenomen en het lijkt ons gewenst bij deze ontwikkeling, voorzover het de bosbouw betreft, even een ogenblik stil te staan.

De Commissie van de Europese Economische Gemeenschap, men zou deze het dagelijks bestuur van de E.E.G. kunnen noemen, heeft zich voor zijn adviezen op het gebied van de bosbouw verzekerd van de medewerking van het College van directeuren-generaal van de bosbouw, hetwelk de hoofden van de Staatsbosbouwdiensten van de zes deelnemende landen verenigt. Het is geenszins de bedoeling, dat dit College alle vraagstukken tot in bijzonderheden uitwerkt. Het wil zich slechts met het algemeen beleid bezig houden en de bijzondere uitwerking overlaten aan werkgroepen, waarin regeringsdeskundigen van de betrokken landen zitting hebben. Wel zal het College van directeuren-generaal het werk van de werkgroepen bestuderen en in zijn advies aan de Commissie verwerken.

Een eerste werkgroep houdt zich bezig met de phytosanitaire bescherming van het bos. Deze taak eist allereerst een harmonisering van de wetgeving op het gebied van de bestrijding van plantenziekten.

Een tweede werkgroep, waarvan spoedig resultaten kunnen worden verwacht, ontwerpt de regelingen, die nodig zijn om het verkeer van boomzaden en bosplantsoenen binnen de E.E.G.-landen te bevorderen. De werkgroep heeft, nadat de betrokken landen rapporten over dit vraagstuk hebben ingediend, reeds tweemaal vergaderd en de derde bijeenkomst zal over enkele dagen plaats hebben.

Een derde werkgroep zal zich verdiepen in de bosstatistiek en de statistiek van het houtgebruik van de Europese Economische Gemeenschap. Deze werkgroep zal in de maand november voor het eerst bijeenkomen.

Uiteraard hebben de directeuren-generaal of directeuren van de bosbouw van de zes landen ook over andere zaken op het gebied van de bosbouw rapporten samengesteld, welke thans door het College van directeuren-generaal, dat tweemaal per jaar vergadert, worden behandeld en ongetwijfeld ook aanleiding zullen zijn voor nadere regelingen in E.E.G.-verband.

Aangezien de Europese Economische Gemeenschap een organisatie

van staten is, zou men kunnen veronderstellen, dat deze aangelegenheden uitsluitend door overheidsautoriteiten worden bezien. Wel hebben de hoofden van de bosbouwdiensten niet slechts de zorg hebben over het staatsbosbezit, maar ook over het particuliere bosbezit in hun landen, maar hierbij moet toch worden vermeld, dat de verenigingen van boscigenaren van de E.E.G.-landen voor de zaken, de Gemeenschap betreffende, zich hebben verenigd in een federatie. Deze federatie zal door de Commissie van de E.E.G. ook worden gehoord, waardoor de particuliere boscigenaren in de gelegenheid zijn gesteld hun bijzondere belangen te bepleiten.

Een dergelijke organisatie van kwekers en handelaren in bosbouwzaden en bosplantsoen bestaat op dit ogenblik niet. De betrokkenen dienen ernstig te overwegen of een dergelijke federatie ook voor hun bijzondere belangen geen zin zou hebben.

De Conferentie van de Voedsel- en Landbouworganisaties van de Verenigde Naties komt de volgende week voor de 13de maal te Rome bijeen om de wereldvraagstukken van de landbouw, de voedselvoorziening en de bosbouw te bespreken. De rol, die de bosbouw in de zogenaamde ontwikkelingslanden speelt, mag niet worden onderschat. Het gaat daarbij niet slechts om de betekenis van het bos voor de houtproductie, maar eveneens om die als beschermer van de landbouw.

De Europese Bosbouwcommissie van de F.A.O. kwam in de maand mei van dit jaar voor de elfde maal in Rome bijeen. Vraagstukken als die van de instelling van nationale bosbouwfondsen en de harmonisering van phytosanitaire bepalingen kwamen onder andere ter sprake. Nederland vervult in de persoon van ir Stoffels, de plaats van vice-voorzitter in de Europese Bosbouwcommissie.

De Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa heeft een aanbeveling gemaakt inzake de natuurbescherming in Europa. De aanbeveling richt zich niet slechts op de voor de wetenschap belangrijke terreinen, maar ook op die, welke uit een oogpunt van landschapschoon van betekenis zijn. De behandeling van deze aanbeveling in de Raad van Ministers dient te worden afgewacht.

De tot nu toe genoemde internationale activiteiten hebben alle betrekking op het algemeen beleid, maar daarnaast hadden nog een aantal internationale bijeenkomsten plaats, waarbij wetenschap of techniek meer op de voorgrond stonden. Als zodanig meen ik hier te moeten memoreren het 13e congres van de Internationale Unie van Bosbouwproefstations te Wenen, de vergadering van de gemengde FAO/ECE-commissie voor de bosarbeidstechniek in Praag en de door de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties georganiseerde bijeenkomst ter bestudering van het vraagstuk van de afzet van hout van kleine afmetingen.

Ik kom thans op de ontwikkeling van de houtmarkt. In het augustusnummer van ons tijdschrift is van de hand van G. J. den Hartog een zeer interessante schets van de houtmarkt in de laatste jaren verschenen. De houtprijzen bereikten over het algemeen in 1957 een top, om daarna scherp tot een dieptepunt in 1959 te dalen. In 1960 trad een verbetering in, die, voorzover ik mij heb kunnen oriënteren, zich ook in 1961 heeft

voortgezet, zonder dat echter het peil van 1959 werd bereikt.

Ondanks deze bevredigende ontwikkeling van de houtprijzen is de toestand in de bosbouw nog geenszins rooskleurig. Dit wordt veroorzaakt door het sterk gestegen loonpeil, waarvan door de wellicht wat overhaaste doorvoering van de vijfdaagse werkweek nog een verdere verhoging te verwachten is. De bosbouw zal zich aan de opgetreden belangrijke wijzigingen in de structurele verhoudingen zo snel mogelijk moeten aanpassen, wil het hout zijn positie op de grondstoffenmarkt kunnen behouden. Op dit gebied is de inspanning van producenten en handelaars van hout, en zeker niet het minst in Nederland, ten opzichte van die van andere grondstoffen ongetwijfeld ten achter gebleven. Terecht heeft de voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren ir J. W. Hudig in zijn openingsrede van de algemene ledenvergadering van die vereniging op 31 mei j.l., hierop uitdrukkelijk gewezen en een verdere rationalisatie van het bosbeheer mede door een bundeling van kleine bosbedrijven tot een meer efficiënte grootte bepleit. Ik kan mij bij dit inzicht geheel aansluiten en ben zeer benieuwd in hoeverre deze goed gemotiveerde wenk ter harte zal worden genomen.

In aansluiting hierop zou ik ook even willen memoreren een recente uitspraak van de Meervoudige Belastingkamer van het Gerechtshof te Arnhem, opgenomen in het augustus-nummer van ons tijdschrift, waaruit blijkt, dat de neveninkomsten van een bosbedrijf, in dit geval strooisel, ook onder de vrijdom van inkomstenbelasting vallen. Het aanhalen van deze uitspraak is uiteraard geenszins bedoeld als een aanmoediging tot strooisel- en mosverkoop uit het Nederlandse bos, daar deze funeste gevolgen kan hebben. Het verheugt ons dan ook bijzonder, dat de gemeenteraad van Venraai onlangs besloten heeft alle strooiselverkoop uit de gemeentelijke bossen aan België te verbieden. Wij hopen dat ook andere dit goede voorbeeld zullen volgen.

Verder is een tweede rapport over het hertenbeheer op de Veluwe uitgebracht door de daarvoor ingestelde commissie Bloemers, waarbij aansluitend op het eerste rapport over het hertenreservaat Z.O. Veluwe thans ook andere delen van de Veluwe in beschouwing zijn genomen. De belangrijkste conclusie van dit rapport, dat door W. Brantsma in het september-nummer van ons tijdschrift is besproken, is dat de commissie het gewenst acht ook op de andere delen van de Veluwe naar het behoud van het edelhert te streven, waarbij echter de schade aan land- en bosbouw zoveel mogelijk door doeltreffende maatregelen zal dienen te worden beteugeld.

Tenslotte wil ik nog vermelden, dat thans ook de korte voorlopige berichten van het Bosbouwproefstation en andere onderzoekinstellingen, die voor de praktijk van belang kunnen zijn in ons tijdschrift zullen worden opgenomen, waardoor het belangrijk aan waarde zal winnen.

Hiermede meen ik mijn overzicht over de belangrijkste gebeurtenissen in het afgelopen tijdvak te kunnen besluiten. Het is zeer goed mogelijk dat door mijn lang buitenlands verblijf mij enige punten zijn ontsnapt, doch ik hoop dat U mij dat zult willen vergeven.

Ik verklaar thans de 36ste algemene ledenvergadering van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging voor geopend.